

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 21 gusht 2017
Nr. ref.:RK 1117/17

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI57/16

Parashtrues

**Zyra Rregullatore për Ujësjetellës dhe Kanalizim
(Autoriteti Rregullator për Shërbimet e Ujit)**

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme ARJ -
UZVP. nr. 37/2015, të 30 nëntorit 2015**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Zyra Rregullatore për Ujësjetellës dhe Kanalizim, tani me emër Autoriteti Rregullator për Shërbimet e Ujit, sipas Ligjit për Rregullimin e Shërbimeve të Ujit, nr. 05/L-042, të 14 janarit 2016 (në tekstin e mëtejshëm: parashtruesi i kërkesës). Në procedurën në Gjykatën Kushtetuese, parashtruesi i kërkesës përfaqësohet nga Mejrem Černobregu, kryesuese e Departamentit për Ligj dhe Licenca të parashtruesit të kërkesës.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme [ARJ LNG-nr. 37/2015] të 13 nëntorit 2015, i cili i është dorëzuar më 14 janar 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të lartcekur të Gjykatës Supreme, me të cilin pretendohet të jenë shkelur të drejtat dhe liritë e parashtruesit të kërkesës të garantuara me Kapitullin IX [Marrëdhëniet Ekonomike], neni 119 [Parimet e Përgjithshme], paragrafi 8 [Secili person është i obliguar të paguajë tatimet dhe kontributet e tjera të parapara me ligj], të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenet 22 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 24 mars 2016, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 13 prill 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Robert Carolan gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Ivan Čukalović dhe Arta Rama-Hajrizi.
7. Më 29 prill 2016, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe ia dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme.
8. Më 2 nëntor 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Selvete Gërzhaliu-Krasniqi gjyqtare raportuese, duke zëvendësuar gjyqtarin Robert Carolan, i cili dha dorëheqje më 9 shtator 2016. Përbërja e Kolegjit shqyrtues mbeti e pandryshuar.
9. Më 4 korrik 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

10. Kompania rajonale e mbeturinave "Pastrimi" SH.A. Prishtina (në tekstin e mëtejme: Pastrimi) ishte autorizuar të ofrojë shërbime komunale në bazë të licencës për shërbime [Nr. 571/DL] të lëshuar nga parashtruesi i kërkesës.
11. Për shkak të mospagesës së taksës vjetore për licencë [Nr. 571/DL], më 20 korrik 2012, parashtruesi inicioi procedurë gjyqësore kundër Pastrimit në

Gjykatën Ekonomike të Qarkut në Prishtinë, duke kërkuar pagesën e taksave të licencës.

12. Më 1 janar 2013, hyri në fuqi ligji i ri për gjykatat, i cili parashihte një strukturë tjetër organizative dhe juridiksion të gjykatave. Rasti u transferua nga Gjykata e vjetër e Qarkut në Gjykatën e re të Apelit.
13. Më 18 korrik 2014, Gjykata e Apelit nxori Aktvendimin [AN. nr. 4/2014] në të cilin theksohej, *inter alia*, se “Për gjykim në këtë çështje juridike është kompetente Gjykata Themelore në Prishtinë, Departamenti për Çështje Administrative, si gjykatë me kompetencë territoriale dhe kompetencë lëndore, shkresat e lëndës t'i dërgohen në veprim të mëtejme të kësaj gjykate”.
14. Më 18 shtator 2014, Gjykata Themelore nxori Aktvendimin [A. nr. 1645/2013] me të cilin e refuzoi padinë e parashtruesit të kërkesës si të papranueshme. Në aktvendim arsyetohet se:

“Gjykata, për të vlerësuar lejueshmërinë e padisë së paditëses u bazua në dispozitat e Ligjit mbi Konfliktet Administrative, respektivisht në nenin 13 par 1., [...].
[...]
“Në rastin konkret paditësja ka ushtruar padi për pagesën e borxhit në emër të dëmit të shkaktuar për shfrytëzimin e licencës, mirëpo gjykata vëren se në këtë çështje kontestuese, nuk e kemi një vendim përfundimtar në procedurë administrative e as një heshtje të organit të administratës, përveç faturave për pagesë e të cilat nuk janë akt administrativ përfundimtar në procedurë administrative ashtu siç parashihet me dispozitën ligjore të përmendur më lart, që do të thotë se ndaj të njëjtit kontest nuk mund të ushtrohet padi e as të fillohet konflikti administrativ”.
15. Parashtruesi i kërkesës parashtrroi ankesë në Gjykatën e Apelit-Departamenti për Çështje Administrative (në tekstin e mëtejme: Gjykata e Apelit) kundër këtij Aktvendimi të Gjykatës Komunale.
16. Më 2 korrik 2015, Gjykata e Apelit nxori Aktvendimin [AA. nr. 444/2014], me të cilin refuzoi ankesën e parashtruesit të kërkesës si të papranueshme. Në arsyetimin e vendimit thuhet se:

“Në rastin konkret, [...] gjykata ka vërejtur se në këtë çështje kontestuese nuk ka një vendim përfundimtar në procedurë administrative e as heshtje të organit të administratës, përveç faturave për pagesë e të cilat nuk janë akt administrativ përfundimtar në procedurën administrative ashtu si që parashihet me dispozitat ligjore të lartpërmendura”.
17. Parashtruesi i kërkesës parashtrroi në Gjykatën Supreme kërkesë për shqyrtim të jashtëzakonshëm të këtij Aktvendimi të Gjykatës së Apelit.
18. Më 29 korrik 2015, Gjykata Supreme nxori Aktgjykimin [ARJ-UZP-nr. 37/2015] me të cilin refuzoi kërkesën e parashtruesit si të pabazuar. Gjykata Supreme arsyetoi se:

“Gjykata Supreme vlerëson se gjykata e shkallës së dytë në mënyrë të plotë dhe të drejt ka zbatuar dispozitat e Ligjit, dispozitat e procedurës administrative, ato të Ligjit për konfliktin administrativ. Janë të pabazuara thëniet e paditësit lidhur me shkeljet, ngase vendimi i goditur është i qartë dhe i kuptueshëm. Arsyetimi i aktvendimit të goditur përmban arsye të mjaftueshme dhe faktet vendimtare për marrjen e vendimeve të ligjshme. Po ashtu, kjo Gjykatë vlerëson se është bërë aplikimi i drejt i të drejtës materiale”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

19. Parashtruesi i kërkesës pretendon se *“asnjëra nga gjykatat nuk janë lëshuar në vlerësimin e bazës ankimor (borxhit) por janë marrë kryekëput me kërkesat strikte formalo juridike/ligjore të cilat gjithsesi duhet shqyrtuar sipas detyrës zyrtare”.*
20. Parashtruesi kërkon që *“Për shqyrtimin e rastit nga Gjykata Kushtetuese sipas ligjeve në fuqi dhe bazës ankimore rimbursimin e borxhit në kuptim të nenit 119 paragrafi 8 të Kushtetutës së Republikës Kosovës, apo/se Gjykata Supreme ta kthej lëndën në rigjykim për vendimmarrje meritore Gjykatës Themelore - Departamenti për Çështje ekonomike”.*

Ligji relevant

21. Ofrimi i shërbimeve të ujit dhe kanalizimit rregullohet me Ligjin nr. 05/L-042 për Rregullimin e Shërbimeve të Ujit. Ky ligj parasheh, në mes tjerash, që:

“Neni 4

Autoriteti rregullator për shërbimet e ujit

1. Autoriteti është institucion i pavarur në kryerjen e funksioneve të tij sipas këtij ligji.
2. Autoriteti është përgjegjës për rregullimin e veprimtarive të të gjithë ofruesve të shërbimeve.
3. Autoriteti ka kompetencë për:
 - 3.1. licencimin e ofruesve të shërbimeve dhe mbikëqyrjen e zbatimit të kushteve të përcaktuara me licencë të shërbimit;
[...]

Neni 14

Taksat e Autoritetit

1. Ofruesi i shërbimeve i paguan Autoritetit taksën e pakthyeshme për paraqitjen e aplikacionit, në ditën kur aplikacioni për lëshimin ose përtëritjen e licencës për shërbime i është dorëzuar Autoritetit.
2. Ofruesi i shërbimeve i paguan Autoritetit edhe taksën vjetore të licencimit deri në një pikë pesë për qind (1.5%) e bruto faturimit vjetor të raportuar në pasqyrën e të ardhurave të saja për vitin paraprak. Taksa vjetore e licencimit duhet paguar në dymbëdhjetë (12) këste të barabarta. Kësti i parë duhet të paguhet në ditën e parë të muajit kalendarik pas muajit në të cilin licenca për shërbime i është lëshuar ose përtëritur

ofruesit të shërbimeve, kurse secili nga këstet e radhës duhet të paguhen në ditën e parë të secilit muaj pasues kalendarik. [...]”.

Pranueshmëria e kërkesës

22. Gjykata së pari shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe Rregullore të punës.

23. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]”

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

24. Gjykata së pari konsideron se në pajtim me nenin 21.4 të Kushtetutës, i cili përcakton se *“Të drejtat dhe liritë themelore të parashikuara në Kushtetutë, vlejné edhe për personat juridikë, për aq sa janë të zbatueshme”*, parashtruesi i kërkesës ka të drejtë të paraqesë ankesë kushtetuese, duke iu referuar të drejtave themelore që zbatohen për individët dhe subjektet juridike (shih, *mutatis mutandis*, Aktvendimi i 27 janarit 2010, kërkesa KI41/09, AAB-RIINVEST Universiteti SHPK, Prishtinë kundër Qeverisë së Republikës së Kosovës).

25. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 49 [Afatet] të Ligjit, i cili parasheh:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej 4 (katër) muajsh. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor”.

26. Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës është palë e autorizuar, ka shteruar mjetet juridike në dispozicion dhe ka parashtruar kërkesën në kohë.

27. Megjithatë, Gjykata i referohet nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, i cili përcakton:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

28. Përveç kësaj, Gjykata gjithashtu i referohet paragrafëve (1) (d) dhe (2) (d) të rregullit 36 [Kriteret e pranueshmërisë] të Rregullores së punës, të cilat parashohin:

(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

(d) kërkesa arsyetohet *prima facie* ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...]

d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.

29. Në lidhje me këtë, Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës pretendon se Gjykata Supreme ka shkelur të drejtën e tij për gjykim të drejtë, duke vendosur vetëm për aspektet procedurale dhe duke refuzuar të vendosë për meritat e pretendimeve të tij kundër ofruesit të licencuar të shërbimeve në procedurë administrative.
30. Gjykata vëren se Gjykata Supreme ka vlerësuar faktet e vërtetuara nga Gjykata Ekonomike dhe Gjykata e Apelit dhe ka interpretuar dhe ka zbatuar dispozitat procedurale dhe materiale në lidhje me pretendimin e tij. Konkluzionet e tyre u arritën pas shqyrtimit të hollësishëm të të gjitha argumenteve të paraqitura dhe të trajtuara nga Gjykata Ekonomike dhe Gjykata e Apelit.
31. Gjykata thekson se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e faktit ose të ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta gjatë vlerësimit të provave apo zbatimit të ligjit (ligjshmërisë), përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria). Në të vërtetë, është roli i gjykatave të rregullta që të interpretojnë dhe zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale. (Shih, *mutatis mutandis*, Gjykata Evropiane për të Drejta të Njeriut rasti *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, Nr. 30544/96, Aktgjykim i 21 janarit 1999, paragrafi 28).
32. Roli i Gjykatës Kushtetuese është që të sigurojë pajtueshmërinë me të drejtat e garantuara me Kushtetutë dhe instrumentet e tjera ligjore. Prandaj, Gjykata Kushtetuese nuk mund të veprojë si “gjykatë e shkallës së katërt” (Shih rastin e GJEDNJ-së, *Akdivar kundër Turqisë*, Nr. 21893/93, GJEDNJ, Aktgjykimi i 16 shtatorit 1996, para. 65; shih po ashtu, *mutatis mutandis*, Gjykata Kushtetuese rasti KI86/11, parashtrues i kërkesës *Milaim Berisha*, Aktvendim për papranueshmëri, i 5 prillit 2012).
33. Me fjalë të tjera, vërtetimi i plotë i gjendjes faktike dhe zbatimi i drejtë i ligjit është në juridiksionin e plotë të gjykatave të rregullta (çështje e ligjshmërisë).
34. Në lidhje me këtë, Gjykata konsideron se arsyetimi i dhënë nga Gjykata Supreme kur i referohet pretendimeve të parashtruesit të kërkesës për shkelje të ligjit procedural dhe material është i justifikuar dhe se procedurat në gjykatat e rregullta nuk kanë qenë të padrejta apo arbitrare (shih rastin e GJEDNJ-së *Shub kundër Lituaniës*, nr. 17064/06, Aktgjykim i 30 qershorit 2009).

35. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës gjithashtu pretendon se gjykatat e rregullta kanë shkelur nenin 119.8 të Kushtetutës.
36. Gjykata rikujton që neni 119 [Parimet e Përgjithshme] bie në Kapitullin IX [Marrëdhëniet Ekonomike] të Kushtetutës. Neni 119.8 thekson se “8. *Secili person është i obliguar të paguajë tatimet dhe kontributet e tjera të parapara me ligj*”.
37. Megjithatë, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës nuk ka paraqitur ndonjë dëshmi *prima facie* dhe as nuk i ka mbështetur pretendimet e tij duke treguar se si dhe pse Gjykata Supreme ia ka shkelur të drejtat sipas kësaj dispozite.
38. Si përmbledhje, Gjykata më tej konsideron se parashtruesi nuk ka paraqitur fakte që tregojnë se procedurat në gjykatat e rregullta ishin në ndonjë mënyrë shkelje kushtetuese e të drejtave të garantuara me Kushtetutë.
39. Rrjedhimisht, kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme, në pajtim me rregullin 36, paragrafët (1) (d) dhe (2) (d) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113, paragrafët 1 dhe 7 të Kushtetutës, nenet 46 dhe 48 të Ligjit dhe rregullat 36 (1) (d) dhe 36 (2) (d) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 4 korrik 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Selvetë Gërxhaliu-Krasniqi

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi